

Kessu käryää työmaalla

Yritykset tarjoavat polttamisen lopettamista harkitseville erilaisia porkkanoita. Keppi ei ole vielä käytössä.

JOHANNA HELLISTEN

Tuttu näky millä tahansa rakennustyömaalla: miehet ja naiset juovat kahvia pahvimukeista ja suussa palaa tupakka. Rakennusalalla poltetaan keskimäärin enemmän kuin muilla aloilla. Työmailla edelleen vallitsevassa "äijäkulttuurissa" tupakointia pidetään normaalina.

Rakennusalalla työskentelevistä miehistä 41 prosenttia tupakoi päivittäin, kun kaikista työkäisistä miehistä päivittäin tupakoi joka viides. Nailla luvut ovat jonkin verran pienempiä.

Valistusta ja korvaushoitoja

"Yli kolmannes Lemminkäisen työntekijäportaasta polttaa", Lemminkäisen johtava työterveyslääkäri Kimmo Ketola sanoo.

Luku, eli noin 36 prosenttia, on sama kuin rakennusalan keskiarvo. Lemminkäisen toimihenkilöpuolen tupakointien prosenttiosuus on selvästi alle

kolmekymmentä, ja luku laskee, mitä korkeammalle johtoportaan mennään. Vielä edellisen johtajasukupolven aikana sikari kärysi myös johtajakeroksessa.

Yllättävää on se, että esimerkiksi Lemminkäisessä alle 30-vuotiaat työntekijät, jotka ovat kuitenkin kuulleet koko ikänsä tupakoinnin haitallisuudesta, polttavat enemmän kuin vanhemmat työntekijät.

Yrityksessä seurataan säännöllisesti Sante-terveyskyselyllä työntekijöiden terveyskäyttäytymistä terveystarkastusten yhteydessä. Kyselyyn vastaa muutama tuhat työntekijää vuodessa. Sante-terveyskysely on käytössä noin kymmenessä suomalaisessa suuryrityksessä.

Lemminkäisessä tupakoinnin haittoihin liittyvää materiaalia on hyvin esillä, eli tietoa on jaossa. Yhtiö myös maksaa lääkehoidosta ja nikotiinikorvaushoidosta ensimmäisen kuukauden kulut.

"Se on kuitenkin alikäytetty etu. Viime vuonna vain 34 henkilöä käytti sitä. Ihmiset myös

YIT:n vastaava työnjohtaja Jouko Nurmi oli aiemmin tupakkamiehiä. Nyt hän vie savuttomuuden ilosanomaa työmailleen.

jättävät lääkehoidon helposti kesken", Ketola toteaa.

Valistusta Ketola pitää tarpeellisuutena. "Mitä useammin tupakoinnin haitoista kuulee, sen todennäköisempää on se, että se vaikuttaa. Myös johdon

Rakentajan tupakkatauko on turhan yleinen näky monella työmaalla.

esimerkki on tavattoman voimakas; se voi olla viesti siitä, että tupakointi ei ole yleisesti hyväksyttyä", Ketola sanoo.

YIT:n savuttomat työmaat

YIT:ssä ei pidetä erillistä tilasta työntekijöiden tupakoinnista. Yrityksen työhyvinvointipäällikkö Kaisa Kuvanto arvelee, että tupakoitsijoiden määrä noudattelee maan keskiarvoa. Tupakoinnista kysytään terveystarkastusten yhteydessä.

"Meillä on ollut vuodesta 2007 asti "irti tupakasta" -vieroitusryhmiä ja lisäksi "katsasta keuhkosi" -tapahtumia yhteistyössä hengityslääkärin kanssa", Kuvanto kertoo. Kuvannon mukaan ryhmässä ovat jopa 40 vuotta polttaneet päässeet eroon tupakasta.

YIT myös tukee tupakasta vieroittautumista korvaamalla nikotiinikorvaustuotteita puolelta, ja jos työntekijä on vielä vuodenkin jälkeen polttamatta, yritys maksaa loput.

Kaisa Kuvanto kertoo, että YIT:llä on työmaakohtaisesti käytössä joitain tupakoinnista irtautumisen kannustinmalleja.

Vastaavan työnjohtajan Jouko Nurmen aktiivisuuden tu-

loksena on taloon alkanut syntyä myös savuttomia työmaita. Nurmi sai idean siitä pari vuotta sitten.

"Olin palaamassa työmatkalta ja kuulin radiosta uutisen, että Lohjan kaupunki oli julistanut työtilansa ja alueensa savuttomiksi. Mietin, että

ka päivä säästöön viisi euroa rahaa. Siitä kertyi melkoinen summa", Nurmi sanoo.

Nurmen mukaan hän ei voi estää työntekijöitä polttamasta, mutta työmaalla ja sen läheisyydessä kaduilla ei saa polttaa.

Omaan lopettamis päätökseen Nurmella vaikuttivat terveysasiat, raha ja se, että tupakointi on muuttanut lähes "kriminalisoiduksi" Suomessa.

"Tupakointi on vähentynyt kieltojen myötä niin paljon, että sitä pitää oikeastaan hävetä. Onhan se nolon näköistä, kun ihmiset värjöttelevät tupakalla ravin-
toloiden ulkopuolella."

New Liner palkitsee tupakoimattomatkin

Putkistosaneerauksia ruiskuvälumenetelmällä tekevä NewLiner Oy lanseerasi viime vuonna kampanjan "Savuton NewLiner 2010". Kampanjan ideana oli, että lopettamista harkitsevat tupakoitsijat tekevät tupakoimattomuuslupauksen ja saavat yritykseltä kolmen kuukauden nikotiinikorvaustuotteet 200 euroon asti.

"Lisäksi jos joku katsoi tarvitsevansa lääkärin apua, hänet ohjattiin työterveyshuollon puolelle", NewLinerin myyntijohtaja Thomas Granberg kertoo.

Poikkeuksellisen kampanjasta teki se, että myös tupakoimattomat haluttiin saada mukaan. "Jos he tekivät tupakoimattomuuslupauksen, he saivat 200 eurolla urheilutarvikkeita." Kaikki tupakoimattomat tekivät lupauksen.

Granbergin mukaan kampanja otettiin myönteisesti vastaan ja ainakin muutama työntekijä onnistui lopettamaan tupakoinnin.

NewLinerilla on kaikkia työmaita koskeva ohjeistus, että kun asunto-osakeyhtiössä tehdään töitä, talon pihalla tai oven ulkopuolella ei saa tupakoida. "Työaikana tupakoinnista ei ole tehty erityisen helpoa", Granberg sanoo. □

Johanna Helliäinen

Tupakointi näkyy sairastavuudessa

Tupakointi näkyy selvästi työntekijöiden sairastavuudessa. Kimmo Ketolan mukaan moni rakennusalalla on polttanut jo nuoresta iästä lähtien ja vaikutukset keuhkoissa alkavat näkyä jo nelikymppisenä.

"Esimerkiksi keuhkohtaumataudin riski on korkealla tällaisilla ihmisillä. Tupakoinnin lopettaminen pysäyttää taudin, mutta ei paranna sitä", Ketola toteaa. Yleisiä oireita ovat myös toistuvat keuhkoputkentulehdukset ja keuhkokuumeet, keuhkosityöpä ja sydäntaudit.

Fyysisesti kuormittava rakentajan työ ja tupakointi on huono yhdistelmä. Tupakointi lisää selkävaivojen riskiä, sillä huono verenkierto vaikuttaa nikamien toimintaan. Myös ääreisverenkierron häiriöiden riskit kasvavat.

"Esimerkiksi tärinätaudin eli valkosormisuuden riski kasvaa, kun valtimot tukkeutuvat tupakoinnin seurauksena", Ketola sanoo. □

OMAKOTITALOIHIN • RIVITALOIHIN • LIIKEKIINTEISTÖIHIN • TEOLLISUUSRAKENNUKSIIN • MUILLE RAKENTEILLE

PowerPile®

PAINUUKKO TALOSI?

PowerPile® – paisuva polymeeripilari on siisti ja kestävä ratkaisu.

Syksyn asennuksista kannattaa sopia nyt - kohdekartoitukset: **0400 400 800**

Asennus suoraan anturan alle. Kantavuus jopa yli 200 kN. Nopea, häiriötön, kustannustehokas.

Lisätietoja ja videoita asennuksista: www.powerpile.fi